

Karrierevejledning i UCerne

Forståelser, organisering og praksis i karrierevejledning i hhv. karrierecentre og uddannelsestilknyttet vejledning i UC'erne

Projektbeskrivelse

Projektdeltagere

Videncenterleder, lektor Carla Tønder Jessing
Lektor, karrierevejleder Rita Buhl

Projektets mål

Målet med projektet er

- At undersøge og beskrive målene for UC'ernes karrierevejledning, herunder eksempler på, hvordan karrierevejledning i UC'erne tænkes at bidrage til udviklingen af de studerendes 'career management skills'/karriereudviklingsfærdigheder
- At beskrive og analysere organisering af og indhold i karrierevejledning i UC'erne
- At give anbefalinger til organisering af og indhold i karrierevejledning i UC'erne

Baggrund for projektet

Der har nationalt og internationalt været fokus på professionalisering af vejledningen gennem de seneste to årtier, og der er sket en øget fokusering på vejledning som en essentiel del af livslang læring. Dette er kommet til udtryk i en række resolutioner og policy papers om livslang vejledning, herunder i følgende skrifter:

- EU-Kommissionen (2001): "Realiseringen af et europæisk område for livslang læring"¹
- Rådet for den europæiske union (15.5.2004): "Udkast til resolution (...) inden for livslang vejledning i Europa"²
- OECD og Europakommissionen (2004): "Career Guidance: A Handbook for Policy Makers" – oversat til Cirius/Euroguidance (2007): "Uddannelses- og Erhvervsvejledning. En håndbog for beslutningstagere"³

¹ Her defineres voksenvejledning som "En række aktiviteter, hvis formål er at hjælpe folk med at træffe beslutninger om deres liv (uddannelsesmæssigt, erhvervsuddannelsesmæssigt og personligt) og føre beslutningerne ud i livet", p. 36, vores understregning.

² "I forbindelse med livslang læring dækker vejledning over en række aktiviteter*, som sætter borgere i alle aldre i stand til på et hvilket som helst tidspunkt i deres liv at gøre sig deres evner, kompetencer og interesser bevidst, at træffe beslutninger vedrørende uddannelse, erhvervsuddannelse og beskæftigelse og at tilrettelægge deres individuelle livsforløb med hensyn til læring, arbejde og andre omstændigheder, hvor man tilegner sig/og eller bruger disse evner og kompetencer"

*bl.a. oplysning og rådgivning, konsulentarbejde, kompetencevurdering, mentorordninger, advocacy samt undervisning i beslutningstagning og karriereplanlægning", p. 2, vores understregning

³ "En stærk indsats for livslang læring og en aktiv beskæftigelsespolitik kræver, at det lykkes OECD's og EU's medlemslande at opfylde to grundlæggende udfordringer ved opbygningen af systemer til livslang vejledning. Nemlig at:

- Ronald G. Sultana (2007): "Europe and the Policy shift to Lifelong Guidance: Between Rhetoric and Reality"⁴
- EU 2008: Resolution om bedre integration af livslang vejledning i strategierne for livslang læring
- "Lifelong Guidance Policies: Work in Progress. A report on the work of the European Lifelong Guidance Policy Network 2008–10"⁵

Det er markant og værd at notere, at der over tid sker et skift fra et vejledningsmål om hjælp til, at borgeren kan træffe valg til et vejledningsmål om at udvikle individets/borgerens "karrierestyringskompetencer" og "evner til karriereplanlægning". Der sættes fokus på 'career management skills'.

En anden baggrund for projektet er de projekter og undersøgelser, der tidligere er gennemført i VUE, herunder om vejledning på mellemlange videregående uddannelser⁶, om karrierevejledning af voksne⁷ og om effekter af Diplomuddannelse i Uddannelses- og Erhvervsvejledning⁸. I tilknytning hertil skal nævnes, at der er oprettet et modul på vejlederdiplomuddannelsen i Karrierevejledning af voksne.

En tredje baggrund er den aktuelle relativt høje ledighed blandt nyuddannede på de professionsområder, som de mellemlange videregående uddannelser uddanner til – dette burde

Gå bort fra en metode, der lægger vægt på hjælp til umiddelbare beskæftigelses- og uddannelsesmæssige beslutninger og over til en bredere tilgang, der også udvikler folks evne til at håndtere deres egen karriere, udvikler deres evner til karriereplanlægning og mulighed for beskæftigelse.

Finde rentable metoder til at udvide borgernes adgang til uddannelses- og erhvervsvejledning gennem hele livet." Vores understregning.

⁴ "Europæisk prioritering af livslang vejledning:

Anbefalinger om opmærksomhed og handling i medlemslandene:

- Udvikling af systemer for livslang vejledning, dvs. sammenhængende tilbud, der imødekommer borgernes behov for uddannelses- og erhvervsvejledning gennem hele livet
- Udvidelse af adgangen til vejledning for borgere, når og hvor de har behov for det
- Styrkelse af systemer for kvalitetssikring
- Fokusering af vejledningsydelser mhp. at udvikle borgernes lærings- og karrierestyrings-kompetencer
- Styrkelse af strukturer for politik- og systemudvikling på nationalt og regionalt niveau"

⁵ ELGPN (oprettet i 2007 af EU) - European Lifelong Guidance Policy Network's definition på career managements skills i netværkets rapporter fra 2010 – her er kompetencerne til at planlægge og styre egen karriere defineret således:

"Career management Skills (CMS) are a range of competences which provide structured ways for individuals and groups to gather, analyse, synthesise and organize self, educational and occupational information, as well as the skills to make and implement decisions and transitions."

"The teaching of CMS can support citizens in managing non-linear career pathways, and in increasing their employability, thus promoting social equity and inclusion."

Short report. Dr Raimo Vuorinen/Finnish Institute for Educational Research & Professor Anthony G. Watts/National Institute for Careers Education and Counselling, UK (Eds.) 2010, side 13

⁶ Se "46 idéer til vejledning på mellemlange videregående uddannelser", artiklen "Karrierevejledning af voksne", VUE 2008, og www.vejledning.net

⁷ Se "6 belysninger af vejledning – brydninger, forståelser og praksis", VUE 2009, og www.vejledning.net

⁸ Se rapporten "Effekter af DUE" på www.vejledning.net

ideelt set lede til øget fokus på en bredere karrierevejledning, end den der traditionelt udøves i professionsuddannelserne og i UC'erne⁹.

En fjerde baggrund er forbundet med ovenstående, nemlig oprettelse af karrierecentre på nogle UC'er, muligvis efter inspiration fra karrierecentre på handelshøjskoler og universiteter, eller en samling af al vejledning under én ledelse.

Det er vores arbejdstese for dette projekt, at vejledning i UC'erne skal/kan være eller udvikles til et 'karrierelæringsrum', der udvikler de studerendes karriereudviklings- og karrierestrukturkompetencer (career management skills).

Undersøgelsesspørgsmål

Følgende spørgsmål er udarbejdet og søges besvaret gennem projektets undersøgelse:

- Hvordan forstås karrierevejledning i UC'erne?
- Hvordan fremstiller UC'erne deres mål for og indhold i karrierevejledning gennem hjemmesider og strategipapirer om vejledning?
- Hvordan organiseres karrierevejledning i UC'erne? Hvilken opfattelse af karrierevejledning er den valgte organisering udtryk for? Har organiseringen af vejledning betydning for forståelse af praksis?
- Er der samarbejde med professionsfeltet/aftagerne og i givet fald hvordan?
- Inddrages aftagerne i karrierevejledningen?
- Bliver det udnyttet i karrierevejledningen, at UC'erne både har grunduddannelser og efter- og videreuddannelser, og i givet fald hvordan?
- Hvilke formål og strategier ligger bag organiseringen af vejledningen i karrierecentre, dér hvor man har valgt denne organisering (eller en central styring af vejledningen)?
- Hvilke muligheder og fordele er der ved en organisering i karrierecentre?
- Hvilke begrænsninger og ulemper er der ved en organisering i karrierecentre?
- De studerende: Hvordan er det eventuelt undersøgt, hvilke former for vejledning de har brug for (form, indhold ...)?
- Hvilke succeskriterier ligger der bag valget af organiseringsform, og hvordan evalueres der ift kriterierne?
- Karrierevejledning efter uddannelsens afslutning – ledige – samarbejde med eksterne aktører (A-kasser, jobcentre ...)?
- Vejledernes uddannelsesbaggrund og kompetenceudvikling? Herunder: betragtes vejledning som en funktion eller som en profession?

Undersøgelsesmetoder

Til brug for besvarelsen af undersøgelsesspørgsmålene tages følgende metoder i anvendelse i projektet:

- Indledende studier af UC'ernes websider i relation til vejledningstilbud
- Indsamling af UC'ernes strategier for (karriere-)vejledning, hvor de måtte være tilgængelige

⁹ Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: "Hver tredje nyuddannede går direkte ud i arbejdsløshed", Rapport udarbejdet af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, senioranalytiker Mie Dalskov Pihl, 21. februar 2012

- Besøg på og gennemførelse af seminstrukturerede fokusgruppeinterviews med medarbejdere i 3 UC'er med karrierecentre eller vejledningen samlet under én ledelse (besøg og interview med 2-3 medarbejdere hvert sted separat): UC Metropol, UC Sjælland og UC Lillebælt
- Gennemførelse af seminstrukturerede fokusgruppeinterviews med medarbejdere fra 3 (4) UC'er med decentraliseret vejledning (ét samlet interview): UC Nord, UC Syd, VIA UC (evt. også UCC) – 2 fra hvert UC, repræsenterende forskellige professionsbacheloruddannelser
- Alle besøg og interviews gennemføres af begge projektdeltagere (hovedinterviewer og biinterviewer) – optages elektronisk (samt eventuel transskribering)
- Analyse af indsamlet empiri/datamateriale
- Udarbejdelse af rapport og gennemførelse af formidling

I tilknytning til projektet afholdes der et seminar/en temadag for studie- og karrierevejledere i efter- og videreuddannelser i UCerne.

Projektperiode

April-december 2012

Tidsplan

1. Baggrundsbeskrivelse og projektmål/erkendelsesinteresse, Undersøgelsesspørgsmål og Metodebeskrivelse (medio-ultimo april, møder)
2. Projektbeskrivelse, samlet (ultimo april)
3. Udarbejdelse af interviewguide (maj)
4. Studier af UC'ernes websider i relation til vejledningstilbud (maj-juni)
5. Aftaler om besøg og fokusgruppeinterviews (maj)
6. Gennemførelse af besøg og fokusgruppeinterviews
7. Analyse af indsamlede data/empiri (sept.-okt.)
8. Perspektivering ift videre undersøgelse eller udvikling (okt.-nov.)
9. Rapportering (dec.) og formidling, bl.a. workshop på Årsmøde 2012 (foreløbige resultater, nov.), artikel i VUE Nyt dec.

Tidspunkt	April 2012	Maj-juni	August-september	Sept.-oktober	Oktober-nov.	December
Opgaver	Baggrundsbeskrivelse og projektmål/erkendelsesinteresse, undersøgelsesspørgsmål og metodebeskrivelse Projektbeskrivelse, samlet	Udarbejdelse af interviewguide Aftaler om besøg og fokusgruppeinterviews Studier af UC'ernes websider i relation til vejledningstilbud	Gennemførelse af besøg og fokusgruppeinterviews	Analyse af indsamlede data/empiri	Perspektivering ift videre undersøgelse eller udvikling Formidling, bl.a. workshop på Årsmøde 2012 (foreløbige resultater)	Rapport, artikel i VUE Nyt